

Arbeidsmarktonderzoek 2022

Levensmiddelenindustrie

Datum	19 januari 2023
Auteurs	Marcia den Uijl Pradeep Kumar
Versie	1.0
Classificatie	standaard

Uitgave

Centerdata
info@centerdata.nl
www.centerdata.nl

Contact

Marcia den Uijl
marcia.den.uijl@centerdata.nl

© **Centerdata, Tilburg, 2023**

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Levensmiddelenindustrie	5
2.1	Aantal vacatures	5
2.2	Functietitels	5
2.3	Opleidingsniveau	6
2.4	Sector	6
2.5	Regio	7
3	Algemene vaardigheden	8
4	Digitale vaardigheden	10
5	Conclusie	13
A	Sectorafbakening	14
B	Categorieën vaardigheden	15

1 Inleiding

Dit rapport behoort bij het Arbeidsmarktonderzoek 2022 dat door Centerdata is uitgevoerd in opdracht van het Convenant Werkperspectief. Zie het hoofdrapport voor meer informatie over de achtergrond van het algehele onderzoek evenals uitgebreide bevindingen voor de hele arbeidsmarkt en algemene conclusies. Deze verdiepende analyse gaat specifiek in op de levensmiddelenindustrie. Deze analyse is gebaseerd op vacaturedata.

Dit rapport is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 begint met algemene informatie over vacatures binnen de levensmiddelenindustrie, namelijk de functies, sectoren en verschillen in regio's. Hoofdstukken 3 en 4 gaan vervolgens in op de gevraagde algemene en digitale vaardigheden in de vacatures binnen de levensmiddelenindustrie.

2 Levensmiddelenindustrie

Er waren 54.565 vacatures in de levensmiddelenindustrie tussen 2012 en 2021. Vacatures vallen in de levensmiddelenindustrie als de hoofdactiviteit van de organisatie die de vacature heeft geplaatst, voorkomt in de lijst van activiteiten die is geleverd door het ontwikkelingsfonds voor de levensmiddelenindustrie (SOL), zie bijlage A. In de volgende paragrafen bekijken we vaak voorkomende functies, opleidingsniveaus, sectoren en het regionale aandeel van deze vacatures.

2.1 Aantal vacatures

In 2012 was ongeveer 1 op de 185 vacatures een vacature in de levensmiddelenindustrie. Dat is gestegen naar 1 op de 110 vacatures in 2021. We bekijken hier hoeveel vacatures er in de levensmiddelenindustrie zijn geweest in verhouding tot het totale aantal vacatures in plaats van het absolute aantal vacatures over de jaren heen. Het is namelijk niet te zeggen of er meer vacatures zijn geplaatst of dat er meer zijn gevonden omdat de manier waarop online vacatures worden verzameld steeds wordt verbeterd.

2.2 Functietitels

Binnen de levensmiddelenindustrie komen verschillende functies voor. Tabel 1 toont de meest voorkomende functies.

Tabel 1 Meest voorkomende functies van vacatures in de levensmiddelenindustrie

Functie	Aantal vacatures	Percentage
Stage / afstudeerplaats / bbl	3.499	6,4%
Verkoper	1.973	3,6%
Brood- en banketbakker ambachtelijk	1.732	3,2%
Onbekend	1.501	2,8%
Productiemedewerker	1.154	2,1%
Machinebediende	927	1,7%
Servicemonteur	777	1,4%
Manager proces en productie	756	1,4%
Accountmanager overig	744	1,4%
Logistiek medewerker	743	1,4%
Procesoperator	592	1,1%
Kwaliteitsmanager	584	1,1%
Trainee	557	1,0%
Sales manager	538	1,0%
Logistiek manager	515	0,9%
Medewerker klantenservice	506	0,9%
Storingsmonteur	449	0,8%
Hulpkracht (overig)	448	0,8%
Kwaliteitsmedewerker	436	0,8%
Procestechnoloog	429	0,8%

Medewerker bediening	428	0,8%
Monteur	425	0,8%
Financial controller	421	0,8%
Elektromonteur	405	0,7%

2.3 Opleidingsniveau

Tabel 2 laat zien hoeveel vacatures er zijn op elk opleidingsniveau binnen de levensmiddelenindustrie.

Tabel 2 Opleidingsniveau van vacatures in de levensmiddelenindustrie

Opleidingsniveau	Aantal vacatures	Percentage
MBO	14.392	28%
HBO	12.636	25%
WO	6.790	13%
HBO/WO	5.655	11%
MBO/HBO	5.366	11%
VMBO	5.023	10%
VMBO/MBO	557	1%

2.4 Sector

Tabel 3 toont de sectoren waar de meeste vacatures in de levensmiddelenindustrie zijn geplaatst.

Tabel 3 Meest voorkomende sectoren binnen de levensmiddelenindustrie

Sector	Aantal vacatures	Percentage
Vervaardiging van brood en vers banketbakkerswerk	14.097	25,8%
Vervaardiging van zuivelproducten (geen consumptie-ijs)	10.827	19,8%
Vervaardiging van chocolade en suikerwerk	6.266	11,5%
Vleesverwerking (niet tot maaltijden)	3.531	6,5%
Vervaardiging van bier	2.851	5,2%
Vervaardiging van beschuit en koekjes en ander houdbaar banketbakkerswerk	2.641	4,8%
Vervaardiging van overige voedingsmiddelen (rest)	1.740	3,2%
Verwerking van groente en fruit (niet tot sap en maaltijden)	1.658	3,0%
Vervaardiging van frisdranken; productie van mineraalwater en overig gebotteld water	1.597	2,9%
Verwerking van koffie en thee	1.388	2,5%
Vervaardiging van suiker	1.124	2,1%
Vervaardiging van kant-en-klaarmaaltijden en snacks	1.022	1,9%
Vervaardiging van specerijen, sauzen en kruiden; zoutaffinage	966	1,8%
Vervaardiging van tabaksproducten	906	1,7%
Vervaardiging van zetmeel en zetmeelproducten	648	1,2%
Slachterijen (geen pluimvee-)	582	1,1%
Visverwerking	540	1,0%
Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten (geen margarine en andere spijsvetten)	490	0,9%

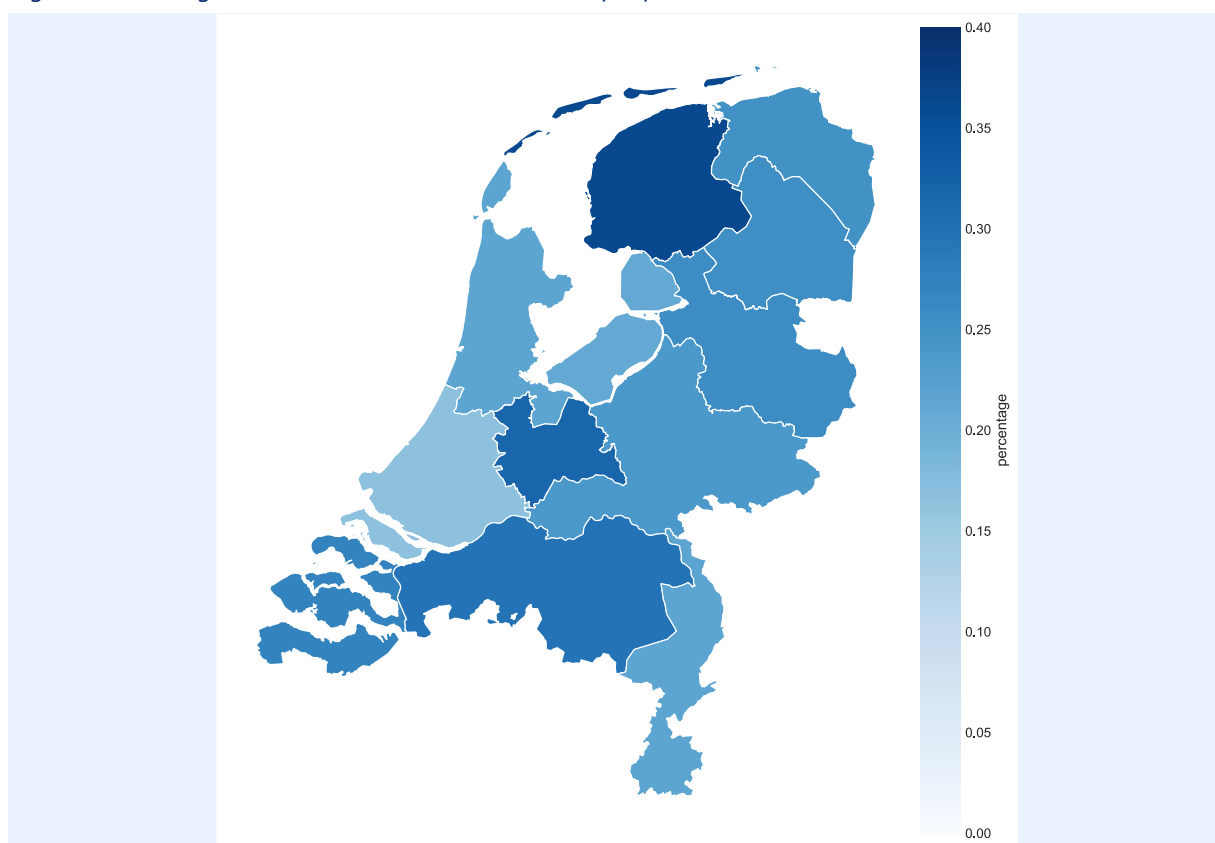

Pluimveeslachterijen	476	0,9%
Vervaardiging van fruit- en groentesap	451	0,8%
Vervaardiging van consumptie-ijs	433	0,8%
Vervaardiging van aardappelproducten	284	0,5%
Vervaardiging van deegwaren	47	0,1%

2.5 Regio

Van alle vacatures tussen 2012 en 2021 is ongeveer 0,25% een vacature in de levensmiddelenindustrie, wat neerkomt op ongeveer 1 op 400 vacatures. Er zijn regionale verschillen in het aandeel vacatures in de levensmiddelenindustrie. Het grootste aandeel is in Friesland, met 1 op 120 vacatures, en het kleinste aandeel is in Zuid-Holland, met 1 op 600 vacatures. Zie ook Figuur 1.

Figuur 1 Percentage levensmiddelenindustrie vacatures per provincie

3 Algemene vaardigheden

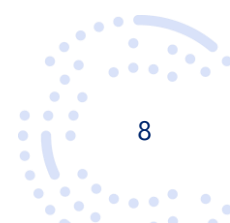
Tabel 4 toont de vraag naar algemene vaardigheden in vacatures in de levensmiddelenindustrie in 2021. De meest gevraagde categorie zijn communicatievaardigheden, gemiddeld 1 keer per vacature. Vergeleken met de vacatures over alle sectoren heen worden vaardigheden in communicatie, samenwerken, planning en organisatie, leiderschap en computational thinking (wiskundige en analytische vaardigheden) vaker gevraagd.

Tabel 4 Gemiddeld aantal keer gevraagde vaardigheden per 100 vacatures in de levensmiddelenindustrie per categorie algemene vaardigheden in 2021

Categorie	Levensmiddelenindustrie	Totaal
Communication skills	98	84
Collaboration	71	55
Planning and organisation	67	40
Self-starter	63	62
Leadership	44	25
Computational thinking	43	19
Service-orientation	27	33
Flexibility	26	27
Quality management	21	13
Creativity	20	15
Problem solving	14	12
Active learning	10	12
Result-orientation	10	7
Critical Thinking	6	5

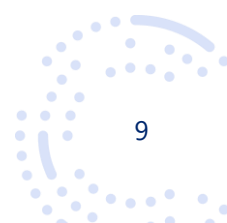
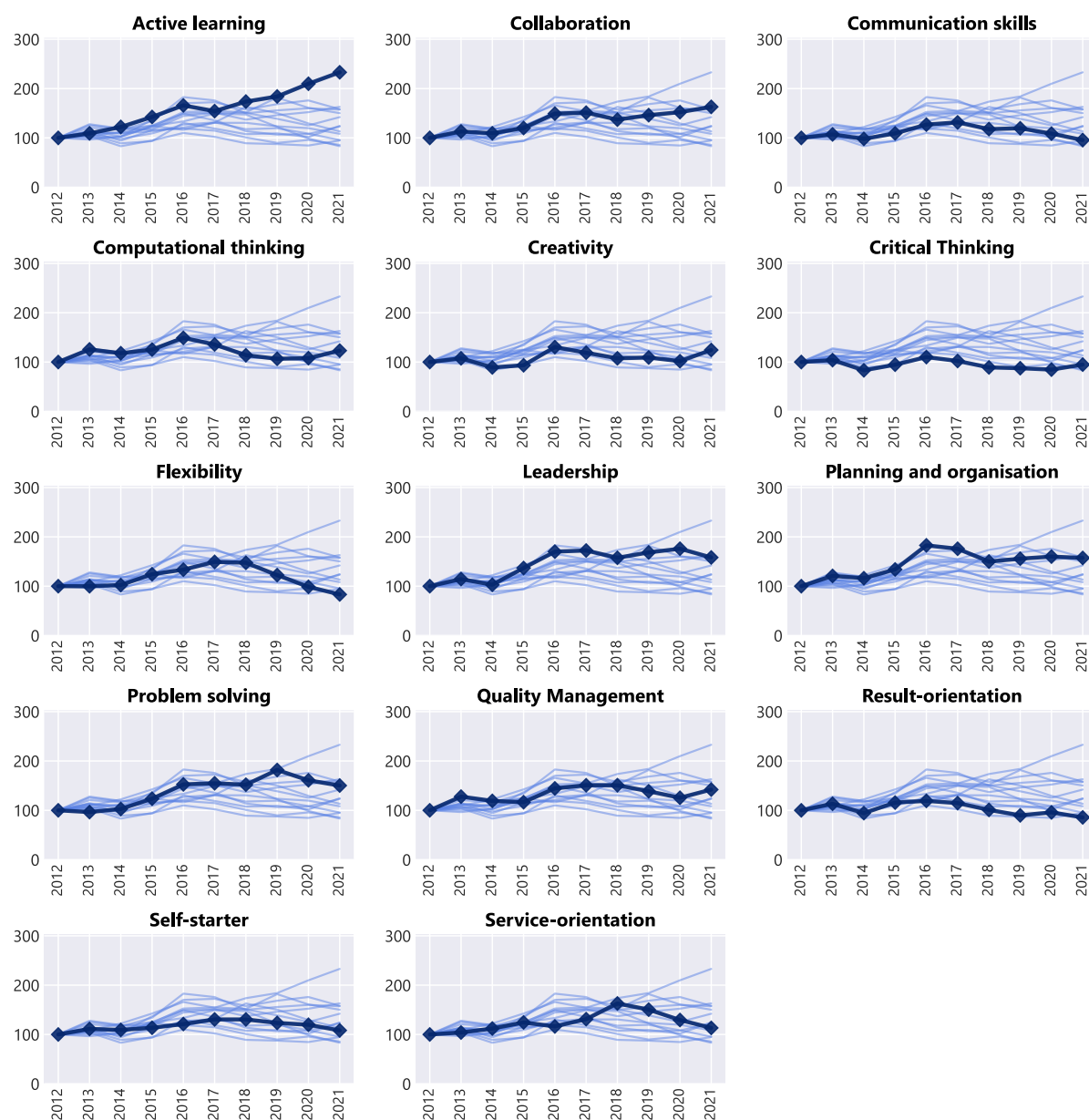
Figuur 2 toont de ontwikkeling in de vraag naar algemene vaardigheden tussen 2012 en 2021. Vooral de vraag in de categorie active learning is gestegen, meer dan verdubbeld naar 1 keer per 10 vacatures in 2021. Ook de categorieën samenwerken, leiderschap, creativiteit en probleemoplossend vermogen zijn gegroeid. De vraag in de categorieën flexibiliteit en resultaatgerichtheid is over deze periode gedaald.

Over het algemeen werden in 2012 gemiddeld 42 vaardigheden gevraagd op 10 vacatures. Dit stijgt naar 60 op de 10 vacatures in 2017. Daarna daalt de vraag naar 51 op de 10 vacatures in 2021. De exacte reden voor deze trend is met dit onderzoek niet te geven. Wel zien we dat de vraag naar communicatie en self-starter vaardigheden de grootste invloed heeft op deze trend.

Figuur 2 Ontwikkeling in vraag naar algemene vaardigheden in de levensmiddelenindustrie tussen 2012 en 2021 (basisjaar 2012=100), per categorie

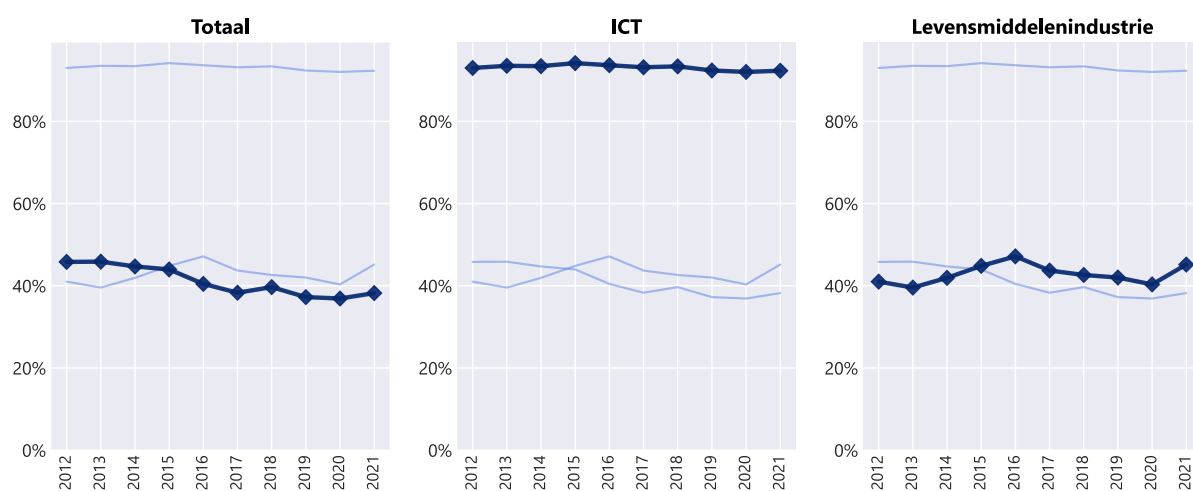

4 Digitale vaardigheden

We hebben gekeken welke digitale vaardigheden in alle vacatures en specifiek in de vacatures binnen de levensmiddelenindustrie worden gevraagd.

Figuur 3 geeft de fractie vacatures weer waarin 1 of meerdere digitale vaardigheden gevraagd worden, voor alle vacatures, ICT vacatures en levensmiddelenindustrie vacatures. In de levensmiddelenindustrie wordt bij ongeveer 4 op de 10 vacatures minimaal 1 digitale vaardigheid gevraagd.

Figuur 3 Fractie vacatures met 1 of meer digitale vaardigheden, totaal, ICT en levensmiddelenindustrie

In Tabel 5 wordt het aantal keer dat een digitale vaardigheid wordt gevraagd getoond, per 100 vacatures in 2021, per categorie. Zie bijlage B voor voorbeelden van welke vaardigheden in welke categorie vallen. De meest gevraagde categorie binnen de levensmiddelenindustrie was basiscomputervaardigheden, gemiddeld 4 keer per 10 vacatures.

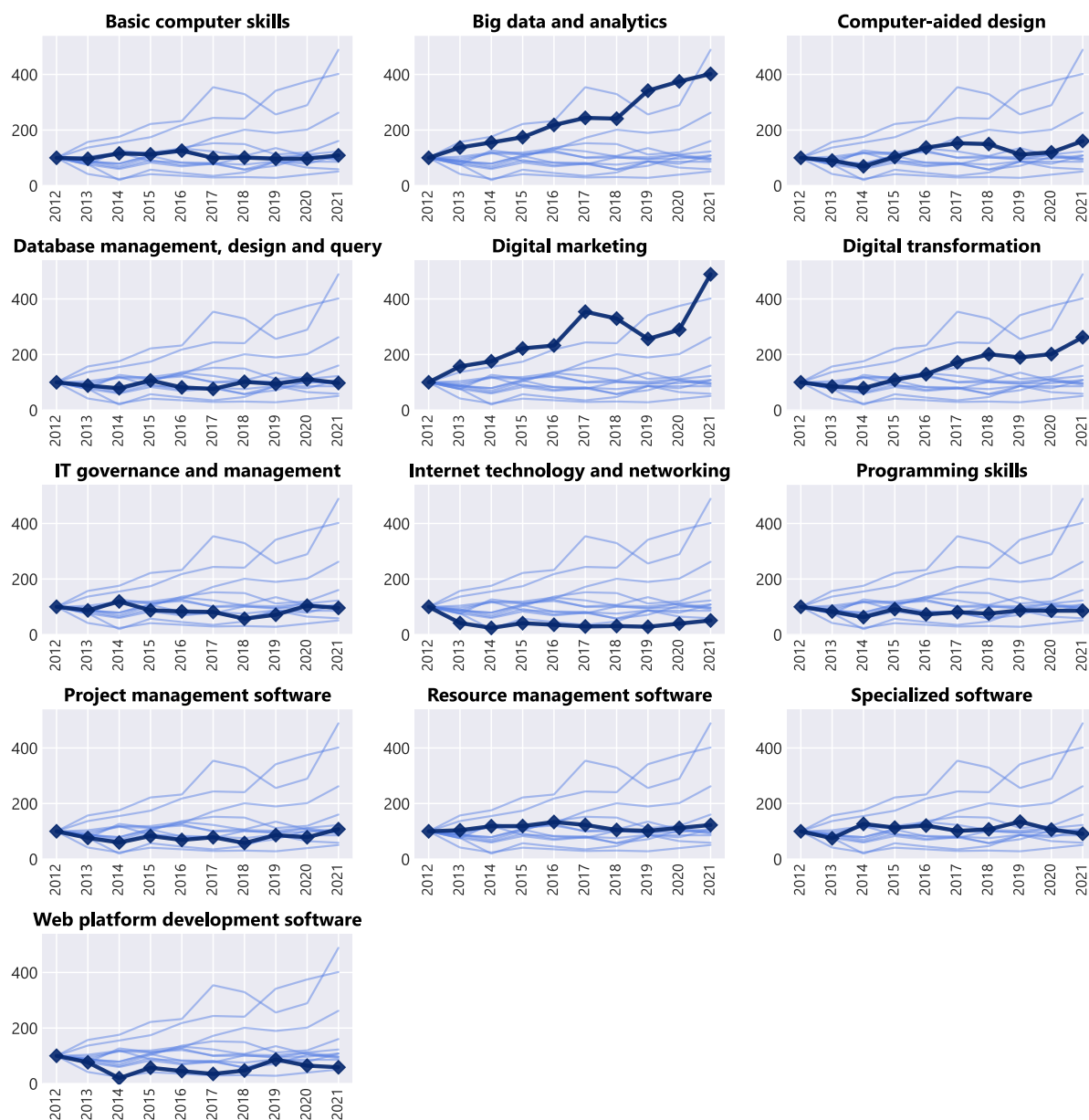
Tabel 5: Gemiddeld aantal keer gevraagde vaardigheden per 100 vacatures in de levensmiddelenindustrie per categorie digitale vaardigheden in 2021

Categorie	Levensmiddelenindustrie	ICT	Totaal
Basic computer skills	41	131	37
Resource management software	21	36	10
Digital transformation	15	96	16
Big data & analytics	13	40	8
Programming skills	9	185	22
Database management, design & query	6	57	7
Specialized software	4	24	6
Internet technology & networking	4	46	6
Computer-aided design	4	5	6
IT governance & management	3	14	3
Web platform development software	3	89	10
Digital marketing	3	2	2
Project management software	2	20	3

In Figuur 4 wordt de ontwikkeling in de vraag naar digitale vaardigheden getoond. Vooral de vraag in de categorieën big data & analytics, digitale transformatie en digitale marketing stijgt. De vraag naar vaardigheden in digitale marketing is en blijft heel klein. De vraag naar vaardigheden in de categorie big data & analytics is 4 keer hoger dan in 2012 naar 13 op 100 vacatures, en de vraag naar vaardigheden in de categorie digitale transformatie is verdubbeld ten opzichte van 2012, naar 16 op 100 vacatures.

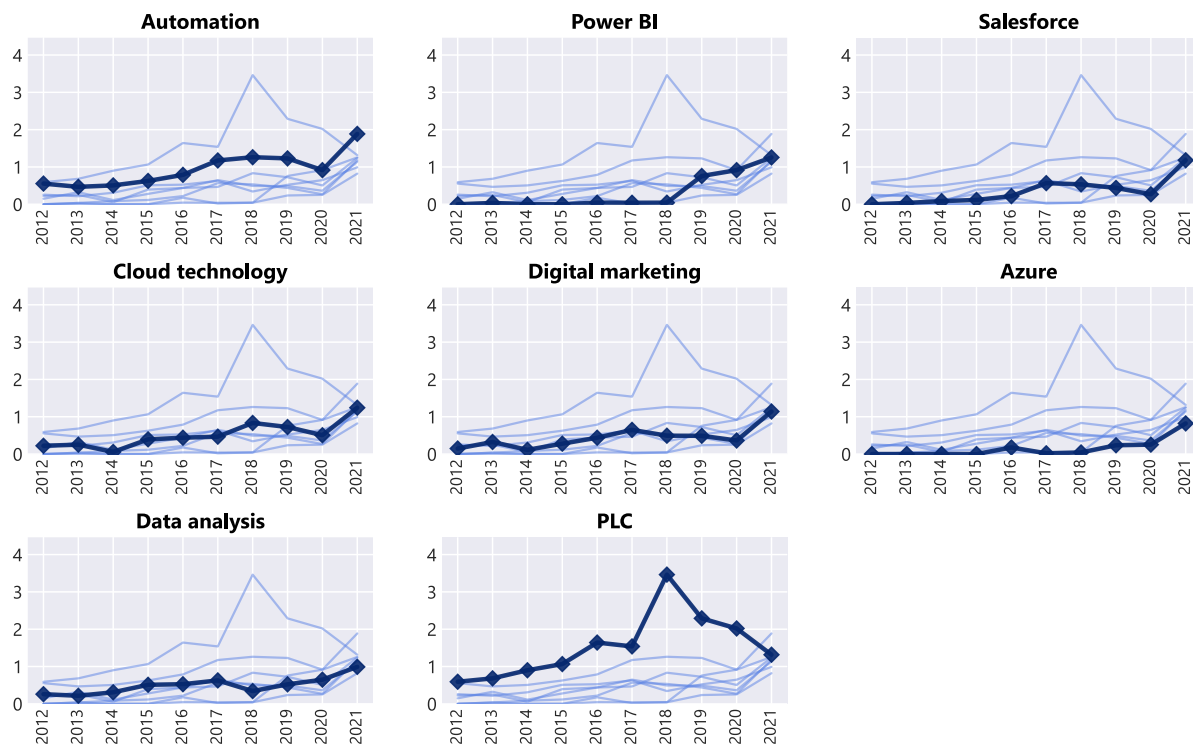
Figuur 4 Ontwikkeling in vraag naar digitale vaardigheden in levensmiddelenindustrie vacatures tussen 2012 en 2021 (basisjaar 2012=100), per categorie

Figuur 5 laat een aantal digitale vaardigheden zien waar de vraag het meest is gestegen in vacatures binnen de levensmiddelenindustrie.

Figuur 5 Digitale vaardigheden die sterk stijgen in vraag binnen levensmiddelenindustrie (gemiddeld aantal keer gevraagd per 100 vacatures)

Over het totaal werden in 2012 gemiddeld 102 digitale vaardigheden gevraagd op 100 vacatures. Dit stijgt naar 123 op de 100 vacatures in 2021, door de stijging in de vraag naar big data & analytics en digitale transformatie.

5 Conclusie

We nemen waar dat in vacatures in de levensmiddelenindustrie relatief meer algemene vaardigheden worden gevraagd dan gemiddeld, 510 keer op de 100 vacatures in de levensmiddelenindustrie ten opzichte van 403 keer in alle vacatures. Voor digitale vaardigheden is dit vergelijkbaar met alle vacatures, 123 keer op de 100 vacatures in 2021. Voor digitale vaardigheden neemt de vraag tussen 2012 en 2021 iets toe, vooral door de vraag naar digitale transformatie en big data & analytics. Veel van de opkomende vaardigheden vallen in deze categorieën.

A Sectorafbakening

De levensmiddelenindustrie wordt afgebakend op basis van de hoofdactiviteit van de organisatie die de vacature plaatst. De hoofdactiviteit wordt uitgedrukt met een SBI-code. Een lijst van SBI-codes die gelden voor de levensmiddelenindustrie is te vinden in Tabel 5. De lijst is aangeleverd door het ontwikkelingsfonds voor de levensmiddelenindustrie, SOL.

Tabel 6 SBI codes die vallen in de levensmiddelenindustrie

SBI code	SBI omschrijving
1011	Slachterijen (geen pluimvee-)
1012	Pluimveeslachterijen
1013	Vleesverwerking (niet tot maaltijden)
1020	Visverwerking
1031	Vervaardiging van aardappelproducten
1032	Vervaardiging van fruit- en groentesap
1039	Verwerking van groente en fruit (niet tot sap en maaltijden)
1041	Vervaardiging van plantaardige en dierlijke oliën en vetten (geen margarine en andere spijsvetten)
1051	Vervaardiging van zuivelproducten (geen consumptie-ijs)
1052	Vervaardiging van consumptie-ijs
1062	Vervaardiging van zetmeel en zetmeelproducten
1071	Vervaardiging van brood en vers banketbakkerswerk
1072	Vervaardiging van beschuit en koekjes en ander houdbaar banketbakkerswerk
1073	Vervaardiging van deegwaren
1081	Vervaardiging van suiker
10822	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk
1083	Verwerking van koffie en thee
1084	Vervaardiging van specerijen, sauzen en kruiden; zoutaffinage
1085	Vervaardiging van kant-en-klaarmaaltijden en snacks
1089	Vervaardiging van overige voedingsmiddelen (rest)
1105	Vervaardiging van bier
1107	Vervaardiging van frisdranken; productie van mineraalwater en overig gebotteld water
1200	Vervaardiging van tabaksproducten

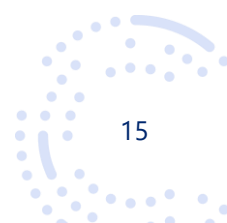
B Categorieën vaardigheden

Tabel 7 Categorieën voor algemene vaardigheden

Categorie	Voorbeelden
Critical thinking	Kritisch denken, beredeneren, detailgericht
Creativity	Innovatief, creatief, origineel
Collaboration	Samenwerken, teamspeler
Communication	Communicatie, schrijven, spreken, presenteren
Computational thinking	Wiskunde, analytisch, statistiek
Flexibility	Flexibel, aanpassen
Leadership	Coördineren, delegeren, overtuigen, onderhandelen
Self-starter	Initiatief, proactief, zelfstandig
Result-orientation	Resultaatgericht, doelgericht
Problem solving	Oplossingsgericht
Active learning	Actief leren
Planning and organization	Planning, organisatie, agile
Service-orientation	Klantgericht
Quality management	Kwaliteit, kwaliteitsborging

Tabel 8 Categorieën voor digitale vaardigheden

Categorie	Voorbeelden
Specialized software	File versioning software, industrial control software, medical software, map creation software and compliance software like: Blackboard, Git, SVN, arcgis, SCADA
Computer-aided design	Computer-aided design and manufacturing (CAD/CAM) software, computer based training software and pattern design software, like: Catia, CAD, E-plan, Cadence, Autocad, civil 3d
Resource management software	Inventory management software, customer relationship management (CRM) software, materials requirements planning logistics and supply chain software like: SAP, ERP, Primavera
Basic computer skills	Word processing, presentation and spreadsheet software, internet browser software, electronic mail software, operating system software and backup or archival software like: Microsoft Office, Windows operating system, Solaris, Unix, TextPad, Ubuntu
Database management, design and query	Query and processing language, database user interface and query software, object oriented data base management software, metadata management software and database reporting software like: SQL, MYSQL, datawarehouse, netezza, database management, RDBMS, NoSQL
Big data and analytics	Data analytics, natural language processing, parallel computing, machine learning, artificial intelligence, business intelligence and data analysis software like: Hadoop, Spark, Hive, Pig, Tableau, Rapidminer,

	Logistic regression, Support vector machine, K means, Text analytics
Programming skills	Object or component oriented development software, development environment, program testing software, compiling software like: C++, C#, Perl, Java, Lisp, prolog++, Julia, Python
Internet technology and networking	Network monitoring software, network security and virtual private network, application server software VPN, internet protocol IP multimedia subsystem software and equipment software like: LAN, WAN, DNS, webserver, traceroute, weblogic
Web platform development software	Bv: HTML, javascript, django, angularjs, php, css, drupal, joomla, Typescript, requirejs, dhtml, Ruby on Rails, ngrx
Project management software	Bv.: Devops, Content workflow software, Microsoft Project
IT governance and management	Bv.: Information management, IT governance, IT infrastructure, data governance, IT frameworks, Information systems coordination
Digital marketing	Bv.: Adsense tracker, Digital marketing
Digital transformation skills	3D printing, Artificial intelligence, Blockchain, Cloud computing, Cybersecurity, Docker, internet of things, Robotics

